

Lloyd v bielych spodkoch a čiernych ponožkách odhrnie prikrývku a ženie sa k vchodovým dverám. Opre sa o kľučku a zatvorí oči. Spod dverí prúdi chladný vzduch, Lloyd krčí palmami na nohách. Na chodbe je ticho. Len klopkanie vysokých podpätkov z horného poschodia. Vrzganie okenice na druhej strane dvora. Vlastný dych a jeho pískanie v nozdrách.

K Lloydovi nejasne dolieha ženský hlas. Tesnejšie priviera viečka, akoby chcel zvýšiť hlasitosť, no z rozhovoru muža a ženy pri raňajkách z bytu krížom cez chodbu počuje len nejasné mrmlanie. Až sa odrazu otvoria dvere, ženský hlas je stále výraznejší, podlaha na chodbe zavrzga – blíži sa. Lloyd trieli nazad, otvára okno do dvora, uvelebí sa v ňom a uprene hľadá na svoje parížske zákutie.

Žena zaklope na vchodové dvere.

„Ďalej,“ oznámi Lloyd. „Nemusíš klopať.“ Jeho manželka vstupuje do ich bytu, prvýkrát od predchádzajúceho večera.

Lloyd sa neotočí od okna a nepozrie sa Eileen do očí, len silnejšie tlačí holé kolená na kovové zábradlie. Prihládza si šedivé vlasy. Naraz cúvne, tak ho prekvapí jej dotyk.

„To som len ja,“ povie Eileen.

Lloyd sa usmeje, okolo očí mu nabehnú vrásky, pery sa mu pootvorí a nadychuje sa, akoby sa chystal niečo povedať. No nemá čo. Eileen ho nechá tak.

Nakoniec sa k nej otočí, keď už Eileen sedí pred zásuvkou, v ktorej majú staré fotografie. Cez plece jej visí utierka a utiera si do nej prsty vlhké od ošúpaných zemiakov, čistiaceho

prostriedku na riad, cibule nakrájanej na kocky a voňavé od prikrývok napáchnutých naftalínom, či hliny z kvetináčov na okne – Eileen je žena, ktorá všetko chytá, chutná, do všetkého ryje. Nasadí si okuliare.

„Čo tam hľadáš?“ pýta sa jej.

„Iba moju fotku z Vermontu, keď som bola malá. Chcem ju ukázať Didierovi.“ Vstáva, berie so sebou fotoalbum a na prahu bytu sa zastaví. „Večer máš dohodnutú, že?“

„Mhm.“ Kývne na album. „Po troške,“ hovorí.

„Čo tým myslíš?“

„Stahuješ sa na opačnú stranu chodby.“

„Nie.“

„Máš to dovolené.“

Nestaval jej prekážky v priateľstve s Didierom, ktorý býva oproti. S touto oblasťou života, so sexom, ona, na rozdiel od Lloyd, ešte neskončila. Je o osemnásť rokov mladšia, a to ho kedysi nadchýnalo, no teraz, keď má sedemdesiat, oddeľuje ich to ako jazero. Pošle jej bozk a vráti sa k oknu.

Podlaha na chodbe vŕzga. Dvere u Didiera sa otvárajú a ztvárajú – tam Eileen neklope, len jednoducho vojde.

Lloyd sa pozerá na telefón. Odkedy predal nejaký článok, ubehli dlhé týždne. Potrebuje peniaze. Vytáča teda noviny v Ríme.

Prepájajú ho na zástupcu šéfredaktora, plešivejúceho, večne ustaraného Craiga Menzies, ktorý rozhoduje o väčšine toho, čo sa objaví v každom jednom vydaní. Menzies sedí za svojim pracovným stolom v akomkoľvek čase – jeho život tvoria jedine správy.

„Máš čas na pár námetov?“

„Práve že mám dosť roboty. Môžeš mi to hodiť do mailu?“

„Nemôžem. Problém s počítačom.“ Problém je v tom, že Lloyd žiaden počítač nevlastní, stále používa pamäťový písací

stroj vyrobený v roku 1993. „Ale môžem niečo vytlačiť a od-faxovať.“

„Povedz mi to do telefónu. Ale prosím ťa, ak sa dá, mohol by si si dať počítač do poriadku?“

„Áno. Dať opraviť počítač. Poctivo zaznamenávam.“ Škrabe prstom po stránke notesa, akoby na nej chcel odkryť lepší nápad než to, čo si tam poznačil. „Mali by ste, ľudkovia, záujem o fejtón o strnádke? To je tá francúzska lahôdka, vták... nejaký druh pinky, tuším... čo tu nie je dovolené predávať. Strčia ju do klietky, vypichnú jej oči, že nevie, či je deň alebo noc, potom ju celé dni len vykrmujú, až ju nakoniec ponoria do koňaku a uvaria. Mitterrand to nedávno jedol.“

„Hm,“ odvetí opatrne Menzies. „Prepáč, ale čo to má spoločné so správami?“

„So správami nič. Len ako fejtón.“

„Máš aj niečo iné?“

Lloyd opäť škrabe po notese. „Trebárs odborný článok o víne. Po prvýkrát sa vo Francúzsku predalo viac ružového vína ako bieleho.“

„Naozaj?“

„Myslím, že áno. Musím si to ešte overiť.“

„Nemáš niečo aktuálnejšie?“

„Nechceš tú strnádku?“

„Myslím, že na to nemáme miesto. Dnes sme plní – spravodajstvo na štyri strany.“

Vo všetkých ostatných médiách, do ktorých Lloyd prispieval, sa už naňho vykašľali. Teraz začína mať podozrenie, že ho chcú aj tieto noviny – jeho posledná slamka, posledný zamestnávateľ – poslať kade ľahšie.

„Vieš o našich finančných problémoch, Lloyd. Externistom platíme len za to, z čoho čitateľovi padne sánka. Nehovorím, že tvoje veci nie sú dobré. Myslím tým len toľko, že Kathleen

chce teraz jedine vychytené témy. Terorizmus, iránsky jadrový program, obnova Ruska, proste takéto veci. Čokoľvek iné v podstate berieme z agentúr. Celé je to o peniazoch, nie o tebe.“

Lloyd zloží telefón, vráti sa k oknu a zadíva sa von na domy šiesteho parížskeho obvodu, ich biele steny zašpinené tam, kde na ne mrholí a kde presakujú odkvapové rímasy, zlúpanú farbu, utesené okenice, dvory s kopami bicyklov, ktoré patria obyvateľom z okolitých vchodov, s navzájom zakliesnenými riadidlami, pedálmi a výpletmi kolies, a nad tým všetkým sa týčiace pozinkované strechy a kryté komínové rúry, ktoré na bielu oblohu vypúšťajú biele prúžky dymu.

Vyberie sa k zavretým vchodovým dverám bytu, kde zastane a počúva. Mohla by prísť od Didiera, aj keď ju nevolal. Veď tu *sú* doma, prepánakráľa.

Keď príde čas večere, vychystáva sa tak hlučne, ako sa len dá, tresne dverami o vešiak na kabáty, cestou von predstiera záchvat kašľa, a to všetko len pre istotu, že ho Eileen na druhej strane chodby počuje odchádzať na dohodnutú večeru, hoci nemá nič dohodnuté. Nepôjde si však predsa znovu sadnúť k charitatívnemu stolu s ňou a Didierom.

Túla sa po Boulevard du Montparnasse, aby zabil čas, kupuje provensálsku delikatesu pre dcéru Charlotte a vracia sa domov, no teraz sa s rovnakým úsilím, s akým predtým robil hluk, tíško zakráda. Keď vchádza do bytu, nadvihne vchodové dvere v pántoch, aby stlmil ich vŕzganie, a jemne ich zaklapne. Nerozsvieti veľké svetlo, Eileen by ho mohla zbadáť pod dverami, a tápa po kuchyni, kvôli viditeľnosti necháva odchýlené dvere na chladničke. Otvorí konzervu cíceru, a keď rovno do nej vnára vidličku, pohľadom zavadí o pravú ruku plnú stareckých škvŕn. Preloží si vidličku do ľavej ruky a vekom zašlú pravú strká hlboko do vrecka nohavíc, hladiac chudú koženú peňaženku.

Toľkokrát už bol na dne. Šetriť mu nikdy nešlo tak dobre, ako utrácať. Na elegantné košeľe z Jermyn Street. Kazety Chateau Gloria 1971. Dostihové stávky, ktoré takmer priniesli peniaze. Náhodné dovolenky v Brazílii s náhodnými ženskými známosťami. Cestovanie zásadne len taxíkom. Znovu si dá za vidličku cíceru. Soľ. Chce to soľ. Hodí teda štipku do konzervy.

Na svitaní leží pod vrstvami prikrývok – nekúri, pokiaľ tam nie je Eileen. Dnes pôjde navštíviť Charlotte, ale neteší sa na to. Otočí sa na druhú stranu, akoby sa od nej odvracal k synovi Jérômovi. Milý chlapec. Lloyd sa opäť obráti. Načisto zobudený, načisto vyčerpaný. Lenivý je, proste zlenivel. Ako sa to prihodilo?

Odhrne prikrývky a trasúc sa v spodnej bielizni a ponožkách zamieri k pracovnému stolu. Študuje staré telefónne čísla – stovky útržkov papiera, pricvaknuté, prilepené. Priskoro niekomu volať. Uškrnie sa pri menách niektorých bývalých kolegov. Vydavateľ, ktorý ho poslal do čerta, keď premeškal prvé parížske nepokoje v šesťdesiatom ôsmom, pretože bol opitý vo vani s priateľkou. Alebo šéf kancelárie, ktorý ho poslal letecky do Lisabonu, kde mal písať o prevrate v sedemdesiatom štvrtom, hoci nevedel ani slovo po portugalsky. Alebo reportér, ktorý sa rehotal s Lloydom na tlačovej konferencii Giscarda d'Estainga, až kým ich odtiaľ nevyrazili a nedostali riadne pokarhanie od tlačového tajomníka. Koľko z týchto starých čísel ešte funguje?

Závesy v obývačke sa zozadu už rozjasnili. Roztiahne ich. Slnko nevidno, ani oblaky, iba budovy. Eileen si aspoň nevedomuje jeho finančnú situáciu. Keby zistila pravdu, snažila by sa pomôcť. A on by bol načo?

Otvára okno, vdychuje vzduch, kolená tlačí medzi zábradlie. Paríž vo svojej grandióznosti – výške a rozsiahlosti,

hrubosti i jemnosti, s dokonalou symetriou, ľudskou energiou vloženou do kameňa, pokosených trávnikov, neposlušných ružových kríkov – taký Paríž sa rozprestiera niekde inde. Jeho vlastný je menší, tvorí ho on sám, toto okno a výzganie podlahy na chodbe.

Okolo deviatej kráča v dave cez Luxemburské záhrady smerom na sever. Pri Justičnom paláci oddychuje. Už sa cíti vyčerpaný? Lotor lenivý. Donúti sa pokračovať, cez Sein, po Rue Montorgueil, cez Grands Boulevards.

Charlottin obchod je na Rue Rochecouard, našťastie nie veľmi vysoko na kopci. Obchod ešte nie je otvorený, tak sa Lloyd poberie do kaviarne, no vo dverách si to rozmyslí – na prepych nemá peniaze. Pozerá sa do výkladu dcérinho obchodu, v ktorom je plno klobúkov, všetko ručná práca, vyrobili ich mladé ženy, čo vyzerajú ako devy z osemnásteho storočia, v ľanových zásterách s vysokým pásom a čipkovaných čepcoch podľa Charlottinho návrhu.

Prichádza neskôr, ako sa uvádza v otváracích hodinách. „*Oui?*“ hovorí, keď zbadá otca – rozpráva sa s ním len po francúzsky.

„Obdivoval som tvoj výklad,“ odvetí. „Krásne naaranžovaný.“

Charlotte odomkne obchod a vojde. „Prečo máš kravatu? Chystáš sa niekam?“

„Sem, prišiel som sem za tebou.“ Podáva jej cukríky. „Niečo sladké.“

„Tieto nejem.“

„Myslel som, že ich máš rada.“

„Ja nie. Brigitte ich má rada.“ To je jej matka, druhá Lloydova ex manželka.

„Môžeš jej ich dať?“

„Nič od teba nechce.“

„Ty sa na mňa hneváš, Charlie.“

Charlotte pochoduje na druhú stranu obchodu, robí poriadok, no vyzerá to skôr ako by bojovala. Vojde zákazníčka a Charlotte nasadí úsmev. Lloyd sa odprace do kúta. Zákazníčka odchádza a Charlotte pokračuje v zúrivom utieraní prachu.

„Spravil som niečo zlé?“ pýta sa.

„Bože, ty si taký egocentrický.“

Lloyd nakukne do zadnej časti obchodu.

„Ešte tu nie sú,“ vyštekne naňho dcéra.

„Kto?“

„Dievčatá.“

„Tvoje pracovníčky? Prečo mi to hovoríš?“

„Prišiel si príliš skoro. Zle si si to načasoval.“ Charlotte tvrdí, že Lloyd sa usiloval o každú ženu, ktorú mu kedy predstavila, počnúc jej najlepšou kamarátkou na lýceu Nathalie, ktorá raz išla s nimi na prázdniny do Antibes a vo vlnách stratila vrchný diel bikín. Charlotte prichytila Lloyd, ako ju pozoruje. Našťastie sa však nikdy nedozvedela, že sa to napokon medzi jej otcom a Nathalie posunulo oveľa ďalej.

Ale to všetko je minulosť. S tým je koniec. V retrospektíve taký nezmysel – kopa premárneného úsilia. Libido. To Lloyd, pred všetkými tými rokmi ho vypudilo za dobrodružstvom a výbojmi z pohodlnej Ameriky do hriešnej Európy, štyri razy ho oženilo, podrazilo mu nohy ešte ďalších sto ráz, rozptyľovalo ho, ponížovalo a takmer zruinovalo. Teraz už s tým milostivo skoncovalo, túžba sa za posledné roky vytratila, odišla rovnako záhadne ako prišla. Po prvý raz od svojich dvanástich rokov Lloyd pozoruje svet bez hnacej sily. A je dosť stratený.

„Naozaj nemáš rada tie cukríky?“

„Neprosila som o ne.“

„Nie, to nie.“ Smutne sa usmeje. „No a je niečo, čo by som mohol pre teba urobiť?“

„Načo?“

„Aby som ti pomohol.“

„Nechcem tvoju pomoc.“

„Dobre,“ vraví jej. „Tak dobre.“ Prikývne, vzdychne si a obráti sa k dverám.

Charlotte vyjde za ním von. Lloyd natiadne ruku a dotkne sa jej ramena, ale ona sa odtiahne. Podá mu škatuľku cukríkov. „Nemienim to použiť.“

Naspäť doma. Lloyd prechádza cez telefónne čísla a nakoniec zavolá starému kamarátovi, reportérovi Kenovi Lazarinovi, ktorý teraz pracuje pre časopis na Manhattane. Porozprávajú si novinky a na chvíľu prepadnú nostalgii, ale rozhovor má podtón, obaja vedia, že Lloyd niečo chce, ale nevie sa odhodlať, aby o to požiadal. Nakoniec to zo seba dostane: „Čo keby som vám ponúkol nejaké témy?“

„Nikdy si pre nás nepísal, Lloyd.“

„Viem, len či by to nešlo.“

„Robím stratégiu webového vydania, už nehovorím do obsahu.“

„A mohol by si ma s niekým takým spojiť?“

Lloyd si vypočuje niekoľko variácií nie a skladá telefón.

Pustí sa do ďalšej konzervy cíceru a opäť to skúša v novinách u Menziesa. „Čo keby som dnes urobil prehľad európskej ekonomiky?“

„Teraz je to na Hardy Benjaminovej.“

„Viem, že je to pre vás oštara, že mi ten email nefunguje. Ale môžem to odfaxovať. Veď je to jedno.“

„To teda nie je. Ale pozri, zavolám ti, ak budeme potrebovať niečo z Paríža. Alebo sa mi ozvi, keď budeš mať nejakú aktualitu.“

Lloyd otvára francúzsky časopis najnovších udalostí v nádeji, že ukradne nápad na článok. Netrzeplivo obracia stránky, polovica mien mu nič nehovorí. Kto, dopekla, je ten chlap na fotke? Kedysi Lloyd vedel o každej udalosti v tejto krajine. Na tlačových konferenciách bol v prvom rade, ruka zdvihnutá, a potom uháňal po námety z vedľajších zdrojov. Na kokteiloch veľvyslanectiev sa s úškrnom pripojil k veľvyslancom, zo zadného vrečka mu vytŕčal notes. Dnes, ak vôbec ide na nejakú tlačovú konferenciu, sedí v zadnom rade, čmára si alebo podriemkava. Na konferenčnom stolíku sa mu kopia pozvánky. Pikantné správy, zásadné i drobné, ho obchádzajú. Stále má však na to, aby vyprodukoval bežné kúsok – také, čo dokáže napísať aj opitý, so zatvorenými očami, v spodnej bielizni a ponožkách, na elektrickom písacom stroji. A niekedy ich aj píše.

Časopis najnovších udalostí hodí na stoličku, ktorú Eileen nechala pri zásuvkách. Má zmysel to skúsiť? Volá synovi na mobil. „Zobudil som ťa?“ pýta sa po francúzsky, v jazyku, ktorým sa spolu rozprávajú.

Jérôme prikryje telefón a zakašle.

„Chcel som ťa dnes pozvať na obed,“ vraví Lloyd. „Nemal by si byť o tomto čase na ministerstve?“

Ale Jérôme má dnes voľno, tak sa dohodnú, že sa stretnú v bistre pri Place de Clichy, neďaleko miesta, kde mladík býva, hoci konkrétna Jérômova domáca adresa je pre Lloydov rovnakou záhadou ako podrobnosti jeho pracovnej náplne na francúzskom ministerstve zahraničných vecí. Chlapec je tajnostkár.

Lloyd prichádza do bistra skôr, aby skontroloval ceny na jedálnom lístku. Otvára peňaženku a ráta hotovosť, potom si vyberie stôl.

Keď vojde Jérôme, Lloyd sa postaví a usmeje. „Takmer som zabudol, ako veľmi ťa mám rád.“

Jérôme si rýchlo sadá, akoby hral detskú hru o stoličky. „Si divný.“

„Áno, to je pravda.“

Jérôme zloží obrúsok a prebehne si rukou v mäkkých vlasoch, na hlave mu ostáva rozstrapatené hniezdo. Jeho mama Françoise, divadelná herečka s prstami od tabaku, mala presne rovnaký zvyk takto si rozhádzať vlasy a vďaka tomu bola ešte atraktívnejšia, až kým v neskorších rokoch neprišla o prácu, čo ju načisto rozhádzalo. Dvadsaťosemročný Jérôme je už teraz otrhaný, oblečený ako zo starinárstva, vo fialovom saku, ktorého rukávy mu končia uprostred predlaktia, a v pritesnej prúžkovanej košeli, cez vydratú dierku na náprsnom vrecku mu presvitajú cigaretové papieriky.

„Kúpim ti košeľu, dobre?“ vraví zrazu Lloyd. „Potrebujeteš poriadnu košeľu. Pôjdeme do Hilditch & Key na Rivoli. Zavoláme si taxík. No tak.“ Unáhlil sa, novú košeľu si predsa nemôže dovoliť. Ale Jérôme odmieta.

Lloyd sa načiahne cez stôl a schmatne syna za palec. „Sú to celé veky... bývame v tom istom meste, prepána.“

Jérôme odtiahne palec a prezerá si menu. Vyberie si šalát s kozím syrom a vlašskými orechmi.

„Daj si niečo poriadne,“ namieta Lloyd. „Daj si steak!“ Uškŕňa sa, no pohľadom sklzne do jedálneho lístka na cenu steaku. Skrčí palce na nohách.

„Šalát je výborný,“ hovorí Jérôme.

Lloyd si tiež objedná šalát, pretože je z celej ponuky najlacnejší. Ponúka synovi, že objedná aj fľašu vína, a ulaví sa mu, keď Jérôme opäť odmietne. Lloyd zhltnie jedlo aj všetok chlieb z košíka. Priveľa cíceru, primálo mäsa. Jérôme medzitým obštipkáva syr a lístkov šalátu sa ani nedotkne.

Lloyd mu žartovným tónom po anglicky dohovára: „Spapaj zeleninku, chlapče!“ Jérôme nechápavo zvráští tvár a Lloyd

mu to musí preložiť do francúzštiny. Jérôme kedysi hovoril po anglicky, ale keď sa Lloyd odsťahoval, mal iba šesť rokov a potom sa mu už nenaskytlo veľa príležitostí hovoriť po anglicky. Lloydovi sa preto zdá zvláštne, že v tvári tohto svojho francúzskeho dieťaťa vidí črty dávno zosnulého otca z Ohia. Teda až na vlasy, ale inak je to nápadná podoba – ten plochý nos a matné hnedé oči. A aj Jérômov zvyk povedať tri slová, kde by sa žiadalo zo dvadsať. Akurát že sú, samozrejme, v nesprávnom jazyku. Lloydovi odrazu prebehne hlavou znepokojujúca myšlienka: jeho syn jedného dňa zomrie. Je to holý fakt, ale nikdy predtým mu nenapadol.

„No tak,“ vraví Lloyd, „zavolajme sem tú peknú čašníčku.“ Dvíha ruku, aby si ho všimla. „Je chutná, nie? Zistím ti jej číslo,“ vraví. „Chceš?“

Jérôme stiahne otcovu ruku dole. „Netreba,“ vraví a náhlivo si šúľa cigaretu.

Už sú to mesiace, odkedy sa naposledy stretli, a dôvod je raz-dva jasný. Majú sa síce radi, ale nemajú si čo povedať. Čo vie Lloyd o Jérômovi? Väčšinou len veci z chlapcových prvých pár rokov – že bol plachý, stále čítal komiksy Lucky Luke a chcel byť karikaturista. Lloyd ho nahováral, aby sa stal radšej novinárom. Najlepší džob na svete, tvrdil.

„No čo,“ vraví Lloyd, „Stále kreslíš?“

„Či kreslím?“

„Tie tvoje komiksy.“

„Už roky nie.“

„Nakresli ma, a hneď teraz. Na servítku.“

Jérôme so sklopeným zrakom pokrúti hlavou.

Obed sa rýchlo chýli ku koncu. Lloyd musí položiť otázku, kvôli ktorej zorganizoval toto stretnutie. Schmatne účet, odmietajúc synovu vystretú ruku. „V žiadnom prípade nie. Ja pozývam.“

Ešte stále môže tú otázku položiť Jérômovi pred kaviarňou. Posledná príležitosť. Namiesto toho sa však opýta: „Kde teraz bývaš?“

„Sťahujem sa na nové miesto. Potom ti poviem presnejšie.“

„Nechceš sa trochu prejsť?“

„Idem opačným smerom.“

Podajú si ruky.

„Ďakujem,“ vraví Lloyd, „že si sa so mnou stretol.“

Celou cestou domov si nadáva. Pri Les Halles sa zastavuje na chodníku, aby spočítal, koľko má v peňaženke. Po chodníku sa oproti nemu rúti chlapčisko na motorke a fanaticky vytrubuje.

„Kam mám ísť?“ kričí Lloyd. „Kam mám podľa teba ísť?“

Chlapec spomalí, pritom zanádáva a oškrie sa motorkou Lloydovi o nohu.

„Kokot jeden,“ zúri Lloyd. Nespýtal sa Jérôma.

Doma mu Eileen povie: „Škoda, že si ho neprivedol. Tak rada by som mu niečo uvarila. Nebolo by to milé, keby sa tu občas zastavil?“

„Má dosť svojich vecí.“

„Na ministerstve?“

„Asi. Neviem. Niečo sa ho spýtam a dostanem tie vágne...“ tápa v mysli, roztvorí ruku a zadíva sa na dlaň, neschopný nájsť správne slovo. „Neviem čo. Spýtaj sa jeho.“

„Dobre, ale najprv ho sem musíš dostať. Má frajerku?“

„Neviem.“

„Nemusíš mi tak odseknúť.“

„Neodsekol som ti. Ale ako to mám vedieť, Eileen?“

„To musí byť zaujímavé, robiť na ministerstve.“

„Možno tam robí pri kopírke.“

„Istotne nie.“

„Ale musím povedať, že sa mi to zdá dosť čudné.“

„Čo sa ti zdá čudné?“

Váha. „No, že... predsa dobre vie, čím sa živím, čo pomohlo pri jeho výchove, z čoho sa financovalo jeho detstvo... vie, že som reportér, a aj tak mi nikdy, ani jediný raz neposunul nijakú štvrtatú informáciu, nič z toho jeho ministerstva. Nie je to nijaká tragédia... Akurát, človek očakáva, že to urobí.“

„Možno ti nemá čo posunúť.“

„Ale veď viem, ako to na takých miestach chodí. Má veci, ktoré by som mohol použiť.“

„Asi nemôže hovoriť s reportérmi.“

„To nemôže nikto. Ale aj tak sa to robí. Hovorí sa tomu únik informácií.“

„Viem, ako sa tomu hovorí.“

„Nemyslel som to tak. Prepáč.“ Jemne ju chytí za rameno. „V poriadku,“ hovorí jej. „Už je to v poriadku.“

Na druhé ráno sa zobudí naštvaný. Niečo ho v spánku roz-zúrilo, ale nevie si spomenúť čo. Keď príde Eileen na raňajky, poslať ju naspäť, nech sa ide najesť k Didierovi. Odchádza a Lloyd si praje, aby ostala a spala túto noc doma. Potom otvorí peňaženku. Vie, koľko tam je, ale aj tak to kontroluje. Ak si čoskoro nezarobí, nebude môcť ostať v tomto byte. Ak sa bude sťahovať, Eileen s ním nepôjde.

Kam sa poberie bez nej? Potrebuje peniaze. Potrebuje tému.

„Budím ťa už druhý deň. Kedy normálne vstávaš?“ pýta sa Jérôma do telefónu. „Počúvaj, potrebujem sa s tebou znovu stretnúť.“

Jérôme prichádza do kaviarne a podá otcovi ruku. Lloyd, presne ako si to nacvičil, hovorí: „Prepáč, že ťa zase otravujem. Ale musím si overiť jednu dôležitú pracovnú záležitosť.“

„U mňa?“

„Len nejakú drobnosť. Píšem niečo, čo sa týka francúzskej zahraničnej politiky. Je to naliehavé. Dnes je uzávierka. Dnes popoludní.“

Jérôme sa zakloní na stoličke. „Neviem nič užitočné.“

„Ešte ani nevieš, čo sa ťa idem opýtať.“

„Naozaj nič neviem.“

„A čo tam robíš?“ povie Lloyd, potom sa upokojí. „Myslel som... Ešte si si ani nevypočul, čo sa chcem spýtať. Už si tam predsa aspoň tri roky. Nedovolíš mi, aby som ťa tam navštívil, nikdy mi o tom nič nepovieš. Si tam vrátnik a hanbíš sa s tým priznať?“ zasmeje sa Lloyd. „Máš tam stôl, však?“

„Áno.“

„Dobre, tak budem hádať. Stále mi totiž odpovedáš jedným slovom. No nakoniec sa k tomu dopracujem. Máš stôl blízko pri ministrovi? Alebo ďalej od neho?“

Jérôme sa nepokojne zahniezdi. „Neviem. Asi tak v strede.“

„V strede, tak to je blízko.“

„Nie tak blízko.“

„Prepána, to je ako trhanie zuba. Počuj, potrebujem nejaký materiál. Dovoľ, aby som ti chvíľu namáhal mozog.“

„Myslel som, že máš konkrétnu otázku.“

„Máš nejaké nápady? Včera som ti predsa kúpil obed.“

Vzápätí dodáva: „Žartujem.“

„To nejde.“

„Nebudem ťa citovať. A ani ťa neposielam, aby si ukradol nejaké dokumenty alebo čo.“

„Čo vlastne chceš?“

„Neviem presne. Možno niečo o terorizme. Alebo niečo v súvislosti s Irakom. Alebo Izraelom.“

„Neviem,“ mäkko vraví Jérôme svojim kolenám.

Ostatné Lloydove deti by otca poslali kade ľahšie. Jérôme je lojálny. Všetky tri dcéry sú ako Lloyd – stále sa o niečo

usilujú, vždy majú nejaký cieľ. Jedine Jérôme ho neodmietne. Len on je lojálny. Dokazuje to tým, že vraví: „Keď teda niečo, potom to o silách v Gaze.“

„Akých silách v Gaze?“ ožije Lloyd.

„Neviem o tom podrobnosti.“

„Počkaj, moment, ministerstvo hovorí o silách v Gaze?“

„Myslím, že som to počul.“

„Myslíš?“

„Myslím.“

Lloyd žiari. „Toto by mohlo byť ono. Mohlo, mohlo.“ Vytiahne zápisník a poznačí si to. Zlatý poklad pohládza prstom, poťahuje, ťahá, myká. Lloydom zalomcuje triaška: v tomto je dobrý. Ale Jérôme zmlkne. Príliš neskoro – už sa otvoril. Von s tým. No tak!

„Nič z toho nemôžeš použiť.“

„Nebudeš mať kvôli tomu nijaké problémy.“

„Je to moja informácia,“ odvetí Jérôme.

„Nie je tvoja. Je to proste informácia. Nikomu nepatrí. Existuje nezávisle od teba. Teraz to už nemôžem *nevedieť*. Chceš, aby som sa tu plazil? Poprosil som ťa, aby si mi trochu pomohol. Neviem, čo je na tom také ťažké. Prepáč,“ uzatvára Lloyd, „ale tú informáciu si mi poskytol.“

Ponáhľa sa domov – ešte by to mohol stihnúť do uzávierky. Volá Menziesovi. Hahahadopekla, myslí si Lloyd, keď ho prepínajú. „No, priateľko,“ hovorí, „zohnal som ti tému.“

Menzies ho počúva. „Počkaj... Francúzsko navrhuje mierové sily OSN v Gaze? Izrael by sa za to nikdy nepostavil. To nie je na úvodník.“

„Vieš to naisto? No aj tak, podľa mojej správy sa Francúzi s takouto myšlienkou pohrávajú. Čo bude ďalej, je iná vec.“

„Potrebovali by sme to mať zazdrojované.“

„Môžem to urobiť.“

„Máš na to štyri hodiny do uzávierky. Pozri, sprav z toho, čo sa dá, a ozvi sa o hodinu a pol.“

Lloyd zloží telefón. Pozerá sa na svoje kontaktné telefónne čísla. Nemá dokonca ani aktuálny prehľad o Gaze. Vytlačí mobilné číslo na Jérôma, ale len to zvoní a zvoní. Nájde číslo na ministerstvo zahraničných vecí. Možno by mohol zistiť niečo bližšie bez toho, aby odhalil Jérôma ako zdroj. Pravdaže môže. Niečo také už dokázal miliónkrát. Volá na tlačové oddelenie ministerstva, po prvý raz sa teší, že bláznivá Francoise zmenila priezvisko ich syna na jej – nikto si nespojí meno „Lloyd Burko“ s Jérômom.

Lloyd položí zodpovednej pracovníčke niekoľko úvodných otázok. Tá však má väčší záujem informácie získať ako dať, takže Lloyd rozhovor skrúti. Zloží telefón, ktorý v tom istom okamihu zazvoní. Volá Menzies.

„Ty mi voláš,“ vraví Lloyd s náznakom triumfu.

„Na popoludňajšej porade som spomenul tvoj materiál a Kathleen to nadchlo,“ vraví o šéfredaktorke. „Veď vieš, ako to vyzerá, keď sa Kathleen moc nadchne.“

„Takže to beriete?“

„Najprv to musíme vidieť. Osobne by som to rád pustil.“

„Koľko slov by to malo byť?“

„Koľko potrebuješ. Teda, ak to prejde. Ako som povedal, najprv to musíme vidieť na papieri. Myslíš, že by to mohlo ísť na titulku?“

Ak je článok na titulnej strane, musí pokračovať vo vnútri čísla, čo znamená, že musí byť dlhší. A dlhší znamená viac peňazí. „Titulka,“ potvrdzuje Lloyd. „Určite titulka.“

„Budeš to mať jasne potvrdené, áno?“

„Akurát som volal s ministerstvom zahraničných vecí.“

„A?“

„Viac-menej to isté.“

„Takže ti to potvrdzujú – to je úžasné. Nikde som to zatiaľ nevidel.“

Keď zložia, Lloyd chodí po byte, pozerá z okna, škrabká okenné sklo, pátra v pamäti po nejakom uspokojivom zdroji. Niet času. Môže pracovať len s tým, čo má – šikovne spracovať informáciu z jedného zdroja, riadne ju vypchať podkladovými materiálmi a modliť sa, aby to prešlo. Sedí za písacím strojom a dáva dokopy článok, ktorý je, potom, ako vytrhne papier zo stroja, nepochybne najpovrchnejší, aký sa kedy pokúšal zlepíť. Papier odloží nabok. Nijaké citáty, nič.

Vloží do stroja čistý papier a začne nanovo, píše článok tak, ako treba: plné citáty, dátumy, číselné údaje o vojsku, diskusie vo vláde, transatlantické roztržky. Remeslo ovláda – všetko je vyjadrené v zmysle možností, návrhov, náznakov. Všetky vymyslené zdroje sú „pod podmienkou anonymity“ alebo „úradníci blízki“ alebo „odborníci dôverne oboznámení“. Nikto nie je citovaný menom. Tisíc štyristo slov. Počíta, koľko mu to vynesie. Dost, aby zaplatil nájom – dočasná záchrana. Dost, aby kúpil Jérômovi slušnú košeľu. Aby si vyšiel s Eileen na pohárik.

Číta si článok, v ruke červené pero, aby zoškrtnal všetko, čo by sa dalo spochybníť. Tým sa však text skrúti, takže ešte namieša pár citátov od „úradných predstaviteľov z Washingtonu“, ktoré sa budú opakovať. Prepíše to, doplní a odfaxuje z telefonickej ústredne na ulici. Trieli nazad domov, na medzипoschodí si robí prestávku, lapá dych a snaží sa usmiať. „Lenivý lotor!“ hovorí si. Potom búcha na Didierove dvere. „Eileen? Si tam?“ Nakoniec vojde k sebe a nájde zaprášenú fľašu Tanqueray, naleje si z nej a premieľa alkohol v ústach, aby mu zvnútra rozpálil líca. Nikdy predtým nesfalšoval materiál. „Nemám výčitky,“ hovorí. „Mal som to tak robiť už dávno. Ušetril by som si kopu roboty!“ Znovu si naleje kvapku ginu a čaká na nevyhnutný telefonát.

Telefón zvoní.

„Potrebujeme spresniť zdroje,“ vraví Menzies.

„Ako spresniť?“

„To tvrdí Kathleen. Mimochodom, tie faxované veci, to je nočná mora počas uzávierky. Museli sme to tu celé prepísať. Naozaj si musíš spojzdať email.“

Je to dobré znamenie – Menzies ráta s príspevkami aj do budúcnosti.

„Máš pravdu. Teraz hneď si dám ten počítač opraviť.“

„Ale naspäť k zdrojom. Musíme byť jasnejší. Trebárs citát v treťom odseku znie ozaj čudne. Tú osobu predsa nemôžeme označiť za ‚dôverne oboznámenú so správou‘, keď žiadnu správu nespomíname.“

„To som tam nechal? Chcel som to vyhodit.“

Spravia presuny, prejdú celý článok a dohodnutí zložia telefón. Lloyd si dá ďalší glg ginu. A znovu zvoní telefón. Menzies ešte stále nie je spokojný. „Nevádzaš jediného konkrétneho človeka ani inštitúciu ako zdroj. Mohli by sme tam dať ‚francúzske ministerstvo zahraničných vecí‘?“

„Nerozumiem, prečo nestačí ‚úradník‘.“

„K jadru veci máš jediný nemenovaný zdroj. Na prvú stranu je to príliš všeobecné.“

„Ako to, že všeobecné? Takéto veci uverejňujete stále.“

„Myslel som, že si vravel, že to ministerstvo zahraničných vecí potvrdilo.“

„Potvrdili to.“

„Nemôžeme to uviesť?“

„Nemienim si odpáliť zdroj.“

„Za chvíľu máme uzávierku.“

„Nechcem ani, aby ste napísali ‚francúzsky‘ čo ja viem čo. Povedzte jednoducho ‚úradník‘.“

„Ak nesúhlasíš s jasnejšou formuláciou, nebudeme to môcť uverejniť. Prepáč – práve mi to hovorí Kathleen, je tu pri mne.“

A to by znamenalo, že titulnú stranu môžeme tak akurát roztrhať. Hotové peklo na zemi takto tesne pred uzávierkou, ako vieš. Rozhodnutie potrebujeme hneď teraz. Môžeš ustúpiť?“ Čaká. „Lloyd?“

„Zdroj na ministerstve zahraničia. Daj to tak.“

„A je to nabetón?“

„Áno.“

„Mne to stačí.“

Ale nestačí to Kathleen, ako sa ukáže. Zavolá komusi v Paríži a ten sa nad tou správou zasmee. Menzies znovu volá Lloydovi. „Kathleenin zdroj je nejaký vysokopostavený z tlačového na ministerstve. Je tvoj zdroj lepší ako ten jej?“

„Áno.“

„O koľko lepší?“

„Skrátka lepší. Nemôžem povedať kto.“

„Bojujem tu kvôli tomu s Kathleen. Nepochybujem o tvojom zdroji. Ale aspoň mi ho naznač, kvôli pokoju v mysli. Nechcem to zverejniť.“

„Nemôžem.“

„Tak potom nič. Prepáč.“

Lloyd mlčí. „Niektoré z oddelenia pre Stredný východ, dobre? Môj zdroj je dobrý – niektoré z odborných kruhov, nie z tlačových.“

Menzies to tlmočí Kathleen, ktorá prepne Lloydovi na hlasný odposluch. „A ten chlapík je spoľahlivý?“ pýta sa.

„Veľmi.“

„Takže použil si ho aj predtým?“

„Nie.“

„Ale môžeme mu veriť?“

„Áno.“

„Súkromne, kto to je?“

Váha. „Nechápem, prečo to potrebujete vedieť.“ Ale samozrejme, že chápe. „Je to môj syn.“

V telefóne počúť, ako sa chichocú. „To myslíš vážne?“

„Pracuje na ministerstve.“

„Nie som príliš nadšená tým, že budeme citovať rodinných príslušníkov,“ odvetí Kathleen. „Ale o takomto čase buď to, alebo vezmeme z agentúry Bushov pád v rebríčkoch obľúbenosti, čo teda, pravdu povediac, už v tomto okamihu nie je materiál na prvú stranu.“

Menzies navrhuje: „Mohli by sme tam strčiť Päť rokov po 11. septembri, máme to v podstate úplne pripravené.“

„Nie, výročie je v pondelok, takže to chcem odložiť na víkend.“ Kathleen je chvíľu ticho. „Dobre, dajme Lloyd.“

Lloyd je už opitý, keď sa Eileen vracia domov. Didiera nechala s jeho priateľmi v džezovom klube a klope na dvere. Prečo jednoducho nevojde? Ale teraz takéto veci nebude vyťahovať. Ponáhla sa pre ďalší pohár a nalieva jej gin ešte predtým, než by mohla odmietnuť.

„Určite si kúp zajtra noviny,“ vraví jej. „Titulná strana.“

Poškrabká ho po kolene. „Blahoželám, zlatko. Kedy sa ti to podarilo naposledy?“

„Asi za Roosevelta.“

„Franklina alebo Teddyho Roosevelta?“

„Istotne Teddyho.“ Pritiahne ju bližšie, trochu hrubo, a pobozká ju – nie tým bežným ľahkým bozkom, ale vo vášnivom objatí.

Eileen sa odtiahne. „Dost.“

„Jasné – čo keby sa tu objavil tvoj manžel.“

„Keď takto hovoríš, cítim sa hnusne.“

„Len žartujem. Nemaj z toho zlý pocit – ja nemám.“ Štipne ju do líca. „Ľúbim ťa.“

Eileen sa bez slova vracia do bytu na opačnej strane chodby. Lloyd sa hodí do postele a opito hundre: „Blbá skurvená titulka!“

Nasledujúce ráno ho Eileen jemne budí a položí mu na posteľ noviny. „Je tu strašne zima,“ vraví. „Postavím na kávu.“

Lloyd sa posadí na posteli.

„Nevidela som ten tvoj článok, zlatko,“ vraví. „Nemalo to vyjsť dnes?“

Preletí pohľadom nadpisy na prednej strane: Blair odstupuje o 12 mesiacov; Pentagon zakazuje krutosť pri vyšetrovaní terorizmu; Homosexuálne manželstvá rozvírili situáciu v Amerike; Austrália smúti za „Lovcom krokodílov“ a nakoniec Bush padá v prieskumoch ešte nižšie.

Jeho článok o Gaze sa nedostal na prednú stranu. Prelistuje vnútorné strany. Nie je to nikde. Nadáva a vytáča Rím. Hoci je ešte skoro, Menzies je už pri stole. „Čo sa stalo s mojím príspevkom?“ dožaduje sa Lloyd vysvetlenia.

„Je mi ľúto. Nemohli sme to použiť. Ten Kathleenin francúzsky kamarát z tlačového nám zavolať a všetko to poprel. Povedal, že by sme boli v srabe, keby sme s tým vyšli. Vydali by oficiálny protest.“

„Kathleenin kamarát z tlačového pošpinil môj príspevok a vy ste mu to zožrali? A vôbec, prečo Kathleen podáva správy o mojich správach? Povedal som vám, môj syn pracuje ma ministerstve.“

„No, práve aj to je dosť divné. Kathleen spomenula meno tvojho syna pred svojím kamarátom.“

„Označila ho ako zdroj? Ste stratili rozum?“

„Nie, nie, počkaj. Nepovedala, že je to tvoj zdroj.“

„To nebude ťažké na to prísť. Ježišikriste!“

„Nechaj ma dohovoriť, Lloyd. Nechaj ma dohovoriť. Nijaký Jérôme Burko tam nepracuje.“

„Ste chumaji. Používa matkino rodné priezvisko.“

„Ou.“

Lloyd musí syna varovať, aby mal čas nejako sa ospravedlniť. Volá Jérômovi na mobil, ale ten to neberie. Možno je pre zmenu už tak skoro v robote. Ježiši, aká hrôza. Lloyd volá telefonickú ústredňu ministerstva.

Operátor hovorí: „Mám pred sebou zoznam všetkých ľudí v tejto budove. Také meno v ňom ale nie je.“

Lloyd sa ponáhľa na Boulevard du Montparnasse, dvíha ruku, aby si zavolať taxík, no potom ju spustí. Váha na obrubníku, stláča peňaženku, ktorá nikdy doteraz nebola takáto tenká. Na druhej strane, ak má zbankrotovať, mal by to spraviť takto. Zamáva na taxík.

Pri ministerskej budove ho strážna služba nechce pustiť dnu. Opakuje meno svojho syna a trvá na tom, že ide o vážnu rodinnú záležitosť. Takto sa však nikam nedostane. Ukáže novinársku akreditáciu, ale tá platila len do 31. decembra 2005. Čaká pred budovou a volá Jérômovi na mobil. Zamestnanci sa prechádzajú vonku na fajčiarskej prestávke. Lloyd hľadá medzi nimi svojho syna, pýta sa, či niekto z nich pracuje na oddelení pre severnú Afriku a Stredný východ.

„Pamätám si toho chlapíka,“ vraví jedna žena. „Bol tu na stáži.“

„Viem, ale v ktorej sekcii je teraz?“

„V žiadnej. Nikdy tu nepracoval. Myslím, že robil skúšky, ale neprešiel z jazykov.“ Zúžia sa jej oči a usmeje sa. „Vždy som si myslela, že klame, že má otca Američana.“

„Ako to myslíte?“

„Mal ozaj príšernú angličtinu.“

Vyhraje starú Jérômovu adresu a dáva ju Lloydovi. Ten sa zvezie metrom na zastávku Château Rouge a nájde dom, rozpadávajúcu sa guču omietky, ktorého hlavná brána je rozbitá. Preletí očami zoznam obyvateľov každého vnútorného dvora a hľadá Jérômovu meno. Nevie ho nájsť. Potom zbadá

priezvisko, ktoré nečakal – svoje vlastné. Na zvončeku sa píše: Jérôme Burko.

Lloyd zazvoní, ale nikto sa mu neozve. Obyvatelia domu prichádzajú a odchádzajú. Sedí na kraji dvora a pozerá na okná s okenicami.

Po hodine vchádza hlavnou bránou Jérôme, ale otca si hneď nevšimne. Otvára schránku a listujúc reklamnými materiálmi tacká sa pasážou.

Lloyd zavolá menom na syna a Jérôme sa strhne. „Čo tu robíš?“

„Prepáč.“ vraví Lloyd. „Prepáč, že som sa tu objavil.“ Nikdy predtým sa so synom takto nerozprával, s takou podriadenosťou. „Proste som prišiel – je to v poriadku?“

„Kvôli tomu tvojmu článku?“

„Nie, nie. S tým to nemá nič spoločné.“

„Potom načo?“

„Môžeme ísť hore? Je mi zima. Som tu už nejakú tú chvíľu.“ Zasmeje sa. „Som starý, to vieš! Možno na to nevyzerám. Ale...“

„Nie si starý.“

„Som starý. Som.“ Vystiera ruku, usmeje sa. Jérôme sa nepohne ani o kúsok bližšie. „V poslednej dobe som premýšľal o svojej rodine.“

„Ktojej rodine?“

„Môžem ísť dnu, Jérôme? Ak ti to neprekáža. Mám ruky studené ako ľad.“ Pošúcha si jednu o druhú, dýchne na ne. „Mám nápad. Dúfam, že to nebudeš brať ako urážku. Rozmýšľal som, že možno... iba ak by si chcel... možno by som ti mohol pomôcť s angličtinou. Keby sme sa pravidelne rozprávali, prídeš do toho, za to ručím.“

Jérôme sa červená. „Čo tým myslíš? Moja angličtina je dobrá. Naučil som sa ju od teba.“

„Nemal si zas až tak veľa príležitostí ju počuť.“

„Nepotrebujem hodiny angličtiny. A vôbec, kedy by som ich mohol mať? Ministerstvo mi nedá voľno.“

Lloyd chce uviesť veci na poriadok, tak prejde na angličtinu a naschvál hovorí rýchlo: „Mám pokušenie povedať ti, čo viem, synu. Ale nechcem, aby si sa cítil zle. Ale čo robíš v tomto brlohu? Bože môj, to je neuveriteľné, ako sa strašne podobáš na môjho otca. Aké čudné, že ho znovu vidím. A viem, že nepracuješ. Splodil som štyri deti a ty si z nich jediný, kto je ešte stále ochotný sa so mnou rozprávať.“

Jérôme nerozumel ani slovu. Chvejúc sa ponížením, odpovedá po francúzsky: „Ako mám vedieť, čo hovoríš? Hovoríš tak rýchlo. Fakt smiešne.“

Lloyd sa vráti k francúzštine. „Chcel som ti niečo povedať. Niečo sa ta spýtať. Vieš, rozmyšľam, že pôjdem do dôchodku,“ vraví. „Musel som vyprodukovať... no... zhruba jeden článok denne od svojich dvadsiatich dvoch. A teraz nedokážem splasiť jediný nový nápad. Ani jediný. Vlastne ani neviem, dopekla, čo sa tu teraz deje. Ani noviny ma už nechcú vydávať. Bola to moja posledná nádej. Vedel si to? Nikto už nevydáva moje veci. Myslím, že odchádzam z bytu, Jérôme. Už ho nedokážem platiť. Nebudem tam môcť byť. Neviem... Nič ešte nie je dohodnuté. Pýtam sa... snažím sa na to prísť. Čo vlastne treba spraviť. Čo myslíš? Aký máš na to názor?“ Odhodláva sa ďalej sa pýtať. „Čo by si mi poradil? Čo mám robiť, syn môj?“

Jérôme otvorí dvere do domu. „Poď ďalej,“ hovorí. „Budeš so mnou.“

Betty zahrkala pohárom a nakukla doň, pod kockami ľadu hľadala poslednú kvapku Campari. Jej manžel Leo sedel oproti za kaviarenským stolíkom s mramorovou doskou, ukrytý za talianskymi novinami. Načiahla sa a zaklopala na novinovú stránku ako na dvere pracovne.

„Áááno, moja milá,“ zareve Leo, ktorý kvôli rozložitej stene novin prestal brať na vedomie, že je na verejnosti a ukričaný manželský rozhovor počujú všetci okolo. Aj po rokoch prežitých v Ríme sa stále domnieval, že za morom nikto nerozumie po anglicky.

„Po Ottovi ani vidu, ani slychu,“ povedala.

„Veru, veru.“

„Dáš si ešte jeden pohárik?“

„Áááno, moja milá.“ Vtlačil si na dlaň bozk a hodil ho na ňu ako granát, opisujúc očami parabolu ponad stôl a dolu na jej líce. „Presný zásah,“ vyhlásil a zmizol za stránkami novin. „Všetci sú takí hlúpi!“ povedal, krútila sa mu hlava zo všetkých tých podivných chaotických správ. „Tak prekvapujúco hlúpi!“

Betty dvihla ruku, aby zavolala čašníka, no vtom zachytila Ottov pohľad. Ott sedel pri bare a pozoroval ich. Zápästie jej zvädlo, hlavu naklonila nabok a pohyb jej pier vrel: „Čo tam robíš?“ Svaly

jej trhali kútikmi pier, objavil sa úsmev, potom mizol a znova sa zjavoval.

Ott ešte chvíľočku pozoroval Betty a Lea, potom vstal z barovej stoličky a zamieril do zadnej časti kaviarne.

Naposledy ju videl pred dvadsiatimi rokmi v New Yorku. Teraz mala čosi vyše štyridsať, bola vydatá, čierne vlasy mala trochu kratšie, zelené oči trochu mäkšie. No Ott aj tak zazrel v tom naklonení hlavy, v jej váhavom úsmeve ženu, ktorú poznal kedysi. Minulosťbledla, ale akoby sa tým v jeho očiach zaostrila. Odrazu mal nutkanie načiahnuť sa ponad stôl, aby sa dotkol Betty.

Namiesto toho uchopil natiahnutú ruku Bettyiného manžela a zovrel mu rameno, aby Leovi, s ktorým sa stretával prvýkrát, vyjadril vrúcnosť, ktorú nemohol prejavíť jeho manželke.

Ott si sadol vedľa Betty na plyšovú pohovku, na pozdrav ju potľapkal po ramene a športovo vkízol za priľahlý stôl, čulý aj v päťdesiatich štyroch rokoch. Stisol si hrubý zátylok, prebehol si rukou po vlasoch ostrihaných na ježka a dotkol sa vráskavého obočia, spod ktorého si ich premeriaval, výraz v blede modrých očiach sa mu menil, akoby hrozilo, že začne bojovať s celým osadenstvom miestnosti, že sa začne smiať, alebo že sa jednoducho vzdá. Potľapkal Lea po líci. „Teším sa, že som tu.“

Týchto pár Ottových slov ich zaplavilo radosťou – Betty už zabudla, aké to je, byť v jeho spoločnosti.

Cyrus Ott pricestoval iba kvôli tomuto stretnutiu zo svojho sídla v Atlante, kde zanechal

podnik, manželku a mladého syna. Na lodi si čítal ich články. Leo, rímsky korešpondent chicagských novin skvelo ovládal všetky kliše, jeho články sa vinuli ríšou novinárskeho jazyka, kde utečenci ustavične prúdia cez hranice, mestá sa pripravujú na búrku, voliči mieria do volebných miestností. Betty prispievala do amerických ženských magazínov, hlavne ľahkými úsmevnými článkami o živote v zahraničí a varovnými historkami o amerických dievčatách, ktoré zviadli talianski smradi. Kedysi dávno mala ambície. Ottovi bolo ľúto, že sa tak málo naplnili.

„Tak,“ povedal Leo, „kvôli čomu presne ste sa s nami chceli stretnúť, ak sa smiem spýtať?“

„Chcem sa rozprávať o novinách.“

„Ktorých?“

„Mojich vlastných,“ odvetil Ott. „Chcem s tým začať. S medzinárodnými novinami v angličtine. S redakciou v Ríme a predajom po celom svete.“

„Aha,“ povedal Leo a ako sa predklonil, uvoľnila sa mu hnedá pletená kravata, ktorú si predtým pritláčal k hrudi, aby zakryl, že mu chýba gombík na košeli. „Celkom zaujímavé,“ povedal a kravata sa mu hojdala ako kyvadlo hodín, odkrývajúc niť, kde bol predtým gombík. „To by mohlo fungovať,“ povedal, „určite. Hmm, hľadáte ľudí?“

„Vás dvoch. Vy ich budete viesť.“

Betty sa vzpriamila na pohovke. „Načo by si začínal s vydávaním novin?“

„Čím viac nad tým premýšľam,“ prerušil ju Leo, „tým viac sa mi to páči. Nikto to vlastne doteraz nerobí. Nikto na ničom takomto naozaj nezarába.“

Jedine Ott bol triezvy, keď sa neskoro večer rozchádzali. Podal im obom ruku, potľapkal Lea po pleci a pobral sa hore Španielskymi schodmi do hotela Hassler, kde sa ubytoval. Betty a Leo sa tackali domov po Via del Babuino.

Leo ju chytil za ucho a pošepkal jej doň: „Myslel to vážne?“

„Kedysi vždy všetko myslel vážne.“

Ale Leo ju sotva počul. „Je to najbohatší chlap, s akým som sa kedy opil.“

Dorazili k svojmu domu a škriabali sa na štvrté poschodie, akoby zábradlie schodiska bolo lano. Na bezdetný pár mali slušne veľký byt, s vysokými stropmi a holými drevenými trámami, no iba jedným oknom, čo po opici nebolo zlé. Urobila kávu.

Zrazu mu vážne povedala: „Buď ku mne milý.“ Do-
tkla sa mu špičky lícnej kosti s pozostatkom str-
niska – Bettin pohľad tam blúdil po celý večer.

Ott sedel na hotelovej posteli o pár ulíc ďalej. Asi, rozmýšľal, by som sa do toho nemal púšťať. Asi by som mal nechať všetko tak. Asi by som s týmito novinami nemal začínať.

„NAJSTARŠÍ KLAMÁR NA SVETE ZOMIERA V 126 ROKOCH“

AUTOR NEKROLÓGOV – ARTHUR GOPAL